

# Hazánk

A KERESZTÉNYDEMOKRATÁK LAPJA • ALAPÍTVÁ 1945-BEN • 2024. MÁRCIUS

## Semjén Zsolt: A KDNP küldetése a keresztény civilizáció, a magyar nemzeti szuverenitás és a családok védelme

A KDNP elnöke a *Barankovics István* halálának 50., *Isépy Tamás* és *Kovács K. Zoltán* kereszténydemokrata politikusok születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett március 21-ei, fővárosi emlékrendezvényen úgy fogalmazott: a keresztény civilizáció védelme egyúttal a saját életformánk és életminőségünk védelme. A magyar nemzeti szuverenitás védelméről szólva rámutatott: „az Európai Unió fontos eszköz a magyar megmaradás szempontjából, de nem a magyar történelem értelme és célja.” **Semjén Zsolt** harmadik küldetesként a magyar családok segítségét emelte ki, hangsúlyozva: Franciaország mellett Magyarország biztosítja a legjelentősebb összegű család-támogatást.

A miniszterelnök-helyettes az elkövetkező időszakot egy hármas jelszóval foglalta össze: „no migration, no gender, no war”. Nem akarjuk feladni keresztény civilizációnkat, nem akarunk mindenféle devianciát, a természet rendjét felborítani és nem akarunk belesodródni egy olyan háborúba, amely nem a mi háborunk – jelentette ki.

Kiállt a kárpátaljai magyarság mellett és leszögezte: minden erővel azon vannak, hogy megakadályozzák, hogy a NATO belekeveredjen ebbe a háborúba.

Semjén Zsolt azt mondta: a nyolcvanéves KDNP és Barankovics István személye egymástól elválaszthatatlan. „Barankovics István adta meg azt a karaktert, amely ma is a KDNP meghatározó sajátossága. Barankovics István lehetett volna a magyar Adenauer, megvolt hozzá a politikai karizmája, szellemi felkészültsége egyaránt” – hangsúlyozta.

Hozzátette: ebben a korszakban néhány év leforgása alatt az emberek megtapasztalhatták a faji és az osztályszocializmust, és akinek – mint Barankovics Istvánnak – volt erkölcsi bátorsága 1944-ben szembeszállni a nációkkal és nyilasokkal, lehetett erkölcsi alapja szembeszállni a bolsevizmussal is.

A kereszténydemokrata pártelnök kitért arra is: a KDNP az egyetlen történelmi, az egyetlen kereszténydemokrata–keresztényszociális, s az egyetlen világnézeti párt a magyar politikai



palettán. Semjén Zsolt a hagyományos értékeket tekintve a KDNP-t markáns jobboldali pártként jellemezte, ugyanakkor a párt a munka és tőke koordinátarendszerében mérsékelt baloldalinak számít, mivel a munka elsőbbségét hirdeti a tőkével szemben – mutatott rá.

**Rétvári Bence**, a Belügyminisztérium parlamenti államtitkára kiemelte: a világi dolgok mulandóak, de a kereszténység örök.

A kereszténydemokraták ennek letéteményesei – fogalmazott, hozzátéve: örökségük egy kétezer éves örökség, ami ha nem népszerű, akkor is folytatni, vinni kell.

A KDNP alelnöke azt mondta, Magyarországon a kereszténydemokrácia ellenszélben született. A KDNP nem a hamut őrzi, hanem a lángot, az örök értékeket kritikus helyzetben is kimondják, képviselik – hangsúlyozta, és felidézte, mekkora bátorságra volt ehhez szükség nyolcvan évvel ezelőtt, a párt megszületésekor.

Azért is büszke identitásukra – folytatta – mert nyolcvan év után is „áll a kereszténydemokrácia”, s ami ennyi év után is létezik, az bizonyosan az igazság fontos részét volt képes megragadni. Szólt arról is, hogy rendkívül szerencsés a nemzedéke, mert egy szabad világban nőhettek fel. Az egyházi oktatáson keresztül is megerősíthették kereszténységüket, hitüket, s ez egy óriási háttér – húzta alá Rétvári Bence, kiemelve: a szabadságot meg kell védeni.

■ *Folytatás és további részletek a 2-3. oldalon, vélemény a 9-11. oldalon*



## Semjén Zsolt: Szoros együttműködésre van szükség Közép-Európában a keresztény civilizáció védelméért



Semjén Zsolt a Szent György Rend által szervezett Közép-Európa Európaért címmel rendezett március 1-jei, budapesti konferencián úgy fogalmazott: Szent István óta „szellemi értelemben minden gyökérzetünkkel” itt vagyunk és védtük a keresztény Európát a különböző támadásoktól, a mongol és a török birodalmaktól vagy „a keleti pogányság más formációjától”.

Kiemelte, a keresztény civilizáció olyan történelmi adottság, ami az életformánk. Ez a keresztény civilizáció jelenti az emberi személyi tiszteletét, a lelkiismereti szabadságot és a nők tiszteletét” – hangsúlyozta a miniszterelnök-helyettes. „Ezért semmi más nem szeretnénk, mint ezt a keresztény civilizációt megvédeni” – jelentette ki.

Semjén Zsolt kiemelte: európaiságunk mellett közép-európaiak is vagyunk, közös a történelmünk, a mentalitásunk. Az itt élő népek „félszavakból is értik egymást” – mutatott rá.

Kifejtette: a Habsburg-birodalom volt az a történelmi keret, amely évszázadokon át formálta gondolkodásunkat és mentalitásunkat. „Az Osztrák-Magyar Monarchia népeinek mentalitása olyan egység, amely egyedülálló érték Európában. Szeretnénk ezt

a közép-európai egységet megőrizni és sajátos szolidaritást képviselni az Európai Unió szolidaritásán belül” – fogalmazott. Ez az örökség sajátos életformát is jelent – húzta alá. Hozzátette: lélekszámban kis nép vagyunk, ezer éve küzdünk a megmaradásért. A magyar történelem, kultúra és történelmi sorsközösség olyan érték, amit meg kell őriznünk, mert ha mi nem őrizzük meg, senki nem fogja helyettünk. „Ezért vagyunk kényesek a nemzeti szuverenitásunkra” – hangsúlyozta.

Kitért arra is, hogy Magyarországon a Habsburg–Lotharingiai-ház nem kizárólag a történelem része, hanem része a magyar jelennek és a magyar jövőnek is. Magyarországot, a magyar diplomáciát két személy is szolgálja a Habsburg–Lotharingiai-házból, Habsburg György Párizsban és Habsburg Eduárd a Vatikánban, akik kiváló diplomatái Magyarországnak.

Fontosnak nevezte a magyar állam Habsburg–Lotharingiai-házzal kötött megállapodását a Habsburg Ottó Intézet budapesti felállításáról. Habsburg Ottó személye kiváló példa arra, hogy a Habsburg-ház nemcsak a történelemben meghatározó, hanem a jelenben és jövőben is szerepe

van – mondta. Kiemelte, hogy Habsburg Ottó karizmatikus személyéhez nagy szeretettel viszonyulnak Magyarországon.

Habsburg György párizsi magyar nagykövét arról beszélt, hogy Európa és Magyarország történelme Franciaországban nem túlságosan ismert. „Közép-Európában jobban ismerik Franciaország történelmét, mint fordítva, s ez azért probléma, mert emiatt sok itt születő döntést nem értenek, félreértenek, majd kritizálnak” – mutatott rá.

Kiállt az európai államok együttműködése, a béke, a biztonság és stabilitás mellett. Azt látni, hogy az unió intézményeiben elfelejtették, mi volt az unió alapfogalata és egyre inkább ideológiai kérdésekkel foglalkoznak – tette hozzá. Kijelentette: „Európa keresztény földrész, és Közép-Európában a keresztény értékeket nagyra tartják és képviselik. Továbbra is ezek képviselésén kell munkálkodni” – rögzítette.

Baron Vinzenz von Stimpfl-Abele prokurátor az érték alapú politika fontosságát hangsúlyozta. Kitért arra, hogy a rend keresztény rend és tudatosan nevezik magukat európai rendnek. Mindkettőre nagyon büszkék – húzta alá. Arra törekednek, hogy Európa büszke és erős legyen, olyan, amely levonja a történelmi tanulságokat és tudatában van a közös történelmi értékeknek. „Közép-Európának közös a múltja, a jelene és a jövője is” – hangsúlyozta. Rámutatott, a jövőben Közép-Európa olyan motor lehet, amiből egész Európa profitálni képes. „Olyan Európai Uniót akarunk, amely kötelességének tekinti a keresztény gyökerek védelmét, mert Európa lelke a kereszténység” – fogalmazott.

A Szent György Rendet Habsburg Ottó politikai elvei és elképzelései alapján fia, Habsburg Károly vezeti. A rend tizenhárom európai országban tevékenykedik, köztük Magyarországon is. A rendezvény célja Habsburg Ottó örökségének ápolása, tovább mélyítése volt.

## Kereszténydemokratának lenni ma ugyanazt jelenti, mint nyolcvan évvel ezelőtt



Latorcai Csaba

Folytatás az 1. oldalról

Latorcai Csaba, a Közigazgatási és Területfejlesztési Minisztérium parlamenti államtitkára rámutatott: „a kereszténydemokrata politikusok, akikre emlékezünk, nem a múlt, hanem a jelen; a jelenünket nekik köszönhetjük, nem csak a kereszténydemokraták, hanem egész Magyarország”. Kiemelte: az, hogy ma szabadon élhetünk, Barankovics Istvánnak, Kovács K. Zoltánnak és Isépy Tamásnak köszönhető. Tevékenységük és munkájuk üzenete, hogy a kereszténydemokratáknak a demokráciát, a jövőt kell építeniük, ez az ő küldetésük. Ők kereszténydemokrata politikusként üldöztesnek voltak kitéve azért, amit tettek és amiatt, amiben hittek, „ennek ellenére vállalták küldetésüket” – idézte fel.

A KDNP ügyvezető alelnöke szövegét arról is: az, hogy Magyarország az elmúlt időszak kihívásait ilyen jól tudta kezelni, annak köszönhető, hogy a kormány kereszténydemokrata talapzaton áll, és ez akkor sem rengethető meg, ha Nyugatról meg akarják bukztatni vagy üldözni.

A feladatuk az, hogy akkor is vállalják a küldetésüket, ha az nem divatos vagy üldöztesetést kell érte elszenvetni – összegzett. Kiemelte: a 21. század eszközeivel fel kell





venni a kesztyűt a Nyugat-Európából napjainkban érkező kommunizmussal szemben. Erre képesek is lesznek, ha meg tudnak újulni és a 21. század eszközeivel meg tudják szólítani az embereket.

**Fülöp Attila**, a Belügyminisztérium gondoskodáspolitikáért felelős államtitkára arról beszélt, hogy ma kereszténydemokratának lenni pont ugyanazt jelenti, mint tegnap, tegnapelőtt, tavaly vagy nyolcvan évvel ezelőtt. Hozzátette: a magyarok a szabadságnál csak egy valamihez

ragaszkodtak jobban: a kereszténységhez. „Az előbbit-hosszabb rövidebb időre elvehették ugyan, de utóbbit sohasem. Bizonyos egyetemes értékek megkérdőjelezhetetlenek, egyvalami állandó: a kereszténység mint az ország fennállásának alapja” – hangsúlyozta a KDNP politikus.

A Barankovics Alapítvány ünnepi rendezvényének részeként *Semjén Zsolt* koszorút helyezett el Barankovics István sírjánál a Nemzeti Sírkertben (lásd alsó képközlés).



Fülöp Attila



## Isépy Tamásra emlékezett születése 100. évfordulóján a miskolci KDNP



Latorcai János, a KDNP Országos Választmányának elnöke és Molnár Péter, a párt miskolci vezetője

Március 20-án délután a miskolci kereszténydemokraták és keresztény értelmiségiek a Szent Anna templomban szentmisére gyűltek össze, melyet Isépy Tamásért ajánlottak fel. A mise után a plébánia Kolping Házában megemlékező gyűlést tartottak a kereszténydemokraták legendás politikusának munkássága előtt tisztelegve.

**Molnár Péter**, a KDNP miskolci elnöke köszöntőjében elmondta, hogy a 1924. március 20-án született kiváló kereszténydemokrata politikus, Isépy Tamás élete nagy részét Miskolcon töltötte. Már elemi iskolai egy részét, majd a gimnáziumot is Miskolcon végezte, ahová az egyetem elvégzése után visszatért és ügyvédként dolgozott. A miskolci KDNP egyik szervezője volt 1989-ben, majd 1990-től országgyűlési képviselőként dolgozott 2004-ben bekövetkezett haláláig. A párt mai tagjai, vezetői számára példa *Isépy Tamás* munkássága, ezért kötelességüknek érzik, hogy emlékezzenek, hiszen szellemi irányítúként tekintenek rá.

A KÉSZ miskolci csoportjának tagjai is jelen voltak a

gyűlésen, melynek fő szónoka Latorcai János, a KDNP Országos Választmányának elnöke, az Országgyűlés alelnöke volt. **Latorcai János** visszamemlékezésében méltatta Isépy Tamás kiváló politikusi tevékenységét és érzékét, remek meglátásait, minden szempontból felkészült hozzászólásait a parlamenti vitákban. Elmondása szerint „szinte a rendszerváltás teljes joganyagát átment a keze alatt”.

Fontos szerepe volt a komplett igazságszolgáltatási joganyagban és a kárpótlási törvényben, de legnagyobb sikerének az egyházak ingatlanrendezési törvényét tekintette, melynek köszönhetően egyházi iskolák alakulhattak.

**Gróf Lajos** újságíró korabeli cikkeivel, míg **Feledy Péter**, a miskolci KDNP 1989-ben megválasztott elnöke személyes emlékekkel idézte fel Isépy Tamás tevékenységét.

A zárszót **Csiba Gábor** vármegyei elnök mondta, aki szerint meg kell őrizni Isépy Tamás emléket. Az eseményen jelen volt *Isépy Eszter*, a néhai politikus lánya is.

■ Vélemény a 10-11. oldalon



## Simicskó István: Hallgatnak a baloldali vezetők egy pedofilbotrány után



**Simicskó István**, a KDNP frakcióvezetője arról beszélt március 18-án napirend előtt a parlamentben, hogy a rendőrség előzetes letartóztatásba

helyezte az egyik újbudai óvoda munkavállalóját, Gy. Pétert, aki a mosdóban molesztált kislányokat.

A frakcióvezető ténynek nevezte, hogy Gy. Péter anyja az újbudai óvodák irányításáért felelős igazgatóként állt az önkormányzat alkalmazásában. Hozzátette, hogy a baloldali önkormányzati vezetés ráadásul hatmillió forint értékben kötött szerződést a férfi cégével.

Hangsúlyozta, hogy a kerületi Fidesz–KDNP-frakció az ügyben vizsgálóbizottságot akart felállítani, de ezt a baloldali önkor-

mányzati képviselők leszavazták. „Egy pedofilbotrány után titkolóznak, hallgatnak a baloldali vezetők, nincs felelősségvállalás és nincsenek személyi következmények” – foglalta össze véleményét.

**Soltész Miklós**, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára azt felelte, megköszönhetik a baloldalnak, hogy március 15-én „a szokásostól eltérően most nem törték-zúztak”. Túl nagy lehetőségük nem is volt, mert az MSZP egy sajtótájékoztató keretében ünnepele, a Momentum rendezvényén tucatnyi-an voltak, míg Dobrev Klára, a DK EP-képviselője egy videóban üzent a választóknak – tette hozzá.

Azért bújtak el ennyire a saját választóik elöl, mert az elmúlt évek so-

rán művelt gyalázatos politika után nem mertek kimenni az emberek elé – közölte.

A KDNP-s államtitkár kijelentette, ugyanez a sunnyogás, lapítás látható a XI. kerületi ügyben. A baloldal a kormányzása idején nem foglalkozott a pedofilbotrányokkal, akkor 81 ilyen eset miatt elítélt rab ült börtönben, most pedig 663 – emelte ki a jelenlegi kabinet gyermekvédelmi intézkedéseit soroló államtitkár. Szavai szerint ami Újbudán történt, az nem véletlen, ugyanis Gyurcsány Ferencnek, a DK elnökének az egyik legjobb barátja László Imre XI. kerületi polgármester. Ezért nem véletlen, hogy nem szavazzák meg azokat a jogszabályokat, amelyek szigorításokat vezetnének be ezen a területen – érvelt Soltész Miklós.

## Aradszki András: Hosszú távon is fenntartható a Gondosóra-program?

**Aradszki András**, a KDNP országgyűlési képviselője március 4-én a parlamentben a kérdések során arra volt kíváncsi, hosszú távon is fenntartható-e az időseket segítő Gondosóra-program?

Felidézte, az idős emberek biztonsága érdekében tavaly kormányzati támogatással jött létre ez az európai szinten is egyedülálló kezdeményezés, ami egy ingyenesen igénybe vehető, 65 év felett alanyi jogon hozzáférhető jóléti szolgáltatás.

Mára már több mint 500 ezer idős ember vette igénybe a szolgáltatást és a visszajelzések szerint ezek az emberek elégedettek, nyugodtak és biztonság-

ban érzik magukat – emlékeztetett.

**Dömötör Csaba**, a Miniszterelnöki Kabinetiroda parlamenti államtitkára kiemelte: fontos az idősebb honfitársaink megbecsülése, a kormány folyamatosan azon dolgozik, hogy különféle módokon kifejezze támogatását.

A Gondosóra program is ezt a célt szolgálja – húzta alá. Kitért arra: a program elindítása óta több ezer helyzetben segítettek a diszpečserek, többek között folyóba esett horgász, erdőben eltévedt hölgyön vagy autóbalesetnél. A programot a kormány az uniós források visszatartása miatt önerőből finanszírozta és már dolgozik a meghosszabbításán.

## Hollik István: A háborúpártiak megint közelebb tolták Európát a háborúhoz

Emmanuel Macron francia elnök ezen a héten is arról győzködte az európai vezetőket, hogy Ukrajnába a fegyverek után most már katonákat is küldeni kellene – mondta március 23-ai videónyilatkozatában a kommunikációs igazgató.

Charles Michel, az Európai Tanács elnöke szerint pedig fel kell készülni a háborúra, és Európának szerinte hadigazdaságra kellene áttérnie – folytatta a felsorolást.

A kereszténydemokrata politikus az Európát a háború felé toló események között említette azt is, hogy az Európai Bizottság kiszivárgott tervéből kiderült: az uniós döntéshozatal úgy alakítaná át, hogy az egyhangúságot eltörölnék több területen, így a

külpolitikai döntések esetében is. „Ez azt jelentené, hogy a háború kérdésében már a békepárti álláspontunkat a brüsszeliel könnyen ki tudnák kerülni” – fogalmazott **Hollik István**. A hazai dollármédia sem maradhatott ki a háborúpárti hangulatkeltésből, végül is meg kell dolgozni a dollárokért – tette hozzá.

Hangsúlyozta, hogy eközben a Telex.hu baloldali lap elmagyarázta mindenki számára, hogy Macron háborús javaslata valójában egy jó, ahogy ők fogalmaznak, „racionális javaslat”. „Szerintünk nagyon nem az, ezért továbbra is mindent megteszünk azért, hogy Magyarország kimaradjon a háborúból” – szögezte le a Fidesz–KDNP kommunikációs igazgatója.

## Seszták Miklós az európai gazdatüntetésekéről beszélt az Országgyűlésben

**Seszták Miklós**, a KDNP országgyűlési képviselője arról beszélt március 4-én napirend után a parlamentben, hogy Brüsszel foggal-körömmel ragaszkodik az európai piacokat mélyen áron alul elárasztó, kétes eredetű ukrán gabonához és mezőgazdasági termékekhez, de nem hajlandó feladni a szélsőséges zöldítési ideológia jegyében kieroszakolt eszelen döntések sorozatával. Az eredmény: év eleje óta megszakítás nélkül tüntetnek a gazdák Európában. „Brüsszel nem akar közös megoldást, nem akar segíteni a gazdáknak” – mondta.

Seszták Miklós értékelése szerint „Magyarország példát mutatott nemcsak Brüsszelnek, hanem az unió valamennyi olyan államá-

nak, amely képtelen, nem hajlandó vagy csak nem mer cselekedni.”

Azt kérdezte, miként biztosítja a kormány a magyar gazdák védelmét a brüsszeli agrárpolitika intézkedéseivel szemben?

**Farkas Sándor**, az agrártárca parlamenti államtitkára azt mondta, az európai gazdatársadalom eljutott túróképesége határaihoz.

Kiemelte: a tüntető gazdák agyálya, hogy versenyhátrányban maradhatnak a külső országokból beáramló olcsó agrártermékek miatt. Brüsszelnek ki kellene állnia a gazdákért és belátnia, hogy az európai gazdálkodók felé támasztott követeléseket azon unióon kívüli országokra is ki kell terjeszteni, ahonnan a terményimport érkezik.

## Nacsa Lőrinc: Ez most a cselekvés és az összefogás ideje, ami oda vezethet, hogy győzzenek a magyarok!

A márciusi ifjak példáját követve, idén négy választás előtt állva ki kell mondani: ez most a cselekvés és az összefogás ideje, ami oda vezethet, hogy győzzenek a magyarok! – jelentette ki Nacsa Lőrinc a nemzeti ünnepen Kolozsváron.

A KDNP országgyűlési képviselője beszédében felidézte: a márciusi ifjak példát mutattak összefogásból, önfeláldozásból

és hűségéből, és ebből ma is bátorságot lehet meríteni. Mert „kihívás van bőven” – mondta, majd az idej magyarországi és romániai választásokra utalva többször is kijelentette: „Győzni kell!”

„Győzni kell, hogy megőrizzük a nemzetegyesítés eredményeit, az értékeinket, a szemmel látható fejlődést és a javuló és fontos román–magyar viszonyt” – fogalmazott.

# Juhász Hajnalka: Az európai parlamenti választás hozhatja a konzervatív erők megerősödését

Hazánk globális kihívásairól, a jelenlegi politikai és gazdasági környezetben elfoglalt helyéről beszélgetett a KÉSZ szolnoki közéleti fórumán Kiszelly Zoltán politológus, a Századvég politikai elemzési igazgatója, Juhász Hajnalka, a Kereszténydemokrata Néppárt alelnöke és Zachar Péter Krisztián, a Keresztény Értelmiségiek Szövetségének társelnöke március 13-án.

A szolnoki rendezvény egy olyan országos programsorozat tizenhetedik állomása volt, amely 2022 novemberében indult útjára azzal a céllal, hogy közéleti kérdésekre adjon keresztény válaszokat. Korábbi alkalmakon esett már szó többek között az oktatásról, az egészségügyről, az orosz–ukrán háborúról, a mesterséges intelligenciáról, az életvédelemről, a kisebbségek helyzetéről vagy a keresztény értékeink fontosságáról.

A szolnoki KÉSZ-fórum témája, vagyis hazánknak a jelenlegi bonyolult politikai, gazdasági környezetben elfoglalt helyéről, mozgásteréről megosztott információk és az ezekre adható keresztény válaszok taglalása iránti élénk érdeklődés jeleként a helyszínen szolgáló Várplébánia rendezvénytermét színültig megtöltötték az érdeklődők. A hallgatók kérdéseinek is csupán a tervezettnél némileg hosszabbra sikerült beszélgetés ésszerű időkorlátja szabott gátat. – A mai fórum fő témájául azért választottuk a külpolitikát, mert fontos megértenünk, hol van Magyarország helye egy éppen erős változások alatt lévő nemzetközi rendszerben – kezdte bevezetőjét **Zachar Péter** KÉSZ-társelnök, az est moderátora. – A magyar külpolitika olyan, történetileg befolyásolt terület, amely mindig kultúrák, vallások, ideológiák, gazdaság- és társadalomszervezési minták metszéspontjában terült el. Keresztény történelmi tudattal is csomópont vagyunk Kelet és Nyugat országútján, emellett mindig birodalmi befolyások keresztüzében kellett működünk.

Elmúlt félévezredes történetünk rövid áttekintésével Zachar Péter azt mutatta be a hallgatóságnak, hogy hazánknak a nemzetközi környezettől való függése általában erősebb volt más hasonló országokénál, ami hányattott és folyamatosan korlátozott szuverenitási pályánkon is megmutatkozott. Napjaink izgalmas kérdése, hogy a megváltozott



Juhász Hajnalka és Zachar Péter Krisztián

világrendben hogyan lehet önálló magyar külpolitikát folytatni, és mi lehet ennek a sarokpontja. Még inkább fontos, hogy vannak-e olyan keresztény értékek, amelyekre alapozva ezt a külpolitikát mások számára is egyfajta meghívásként lehet felajánlani, amihez olyan országok csatlakozhatnak, amelyek hasonló módon gondolkodnak a világpolitikáról. Az elsődleges kérdés, hogy a mi számunkra mit hozhat ez a „veszélyek kora”.

– Sok tanulsággal járó időszakot éltünk meg – csatlakozott a gondolatmenethez **Juhász Hajnalka** képviselő asszony. – A Covid idején láttuk az Európai Unió működését: a tagállamok gyorsabban tudtak reagálni a kialakult váratlan helyzetre, mint maga az Európai Unió. Aztán alig vészeltük át a Covidot, amikor jött a háború és súlyos gazdasági kihívások. Egy olyan 27 tagállamot összefogó Európai Unióban kell élnünk és túlélnünk, ami radikálisan liberálisokra és konzervatívokra szakadt. Itt csak tudatos jövőképpel lehetünk túlélők.

Ezért is az egyik legfontosabb üzenet, amit Orbán Viktor miniszterelnök úr Európának adott, az a béke üzenete volt. Sok állam nem hallatja hangját az EU-ban, de mi a veszélyek korában is te-

matizálni tudtuk a külpolitikát.

Hazánk szövetségi rendszerekben betöltött helyéről Juhász Hajnalka elmondta: amikor 2004-ben az Európai Unió tagjaivá váltunk, még gazdasági együttműködésről, együttgondolkodásról döntöttünk, ahol nincs helye ideológiának. Azonban az elmúlt időszakban olyan ideológiai átrendeződés jellemzi az Európai Uniót, amivel szemben nekünk érdemes missziót folytatni.

Az Európa Tanács, amely oly nemes célokat is képviselt, mint például a nemzeti kisebbségek jogainak védelme, ma már leginkább a szexuális kisebbségre fókuszál.

Annyira radikalizálódott az Európai Unió gondolkodásmódja, hogy nekünk kell a kereszténydemokrata konzervatív értékrendet határozottan képviselnünk, ami sajnos jelenleg egy kisebbségi vélemény. Az európai parlamenti választás hozhatja a konzervatív erők megerősödését, de ettől még nem biztos, hogy az Európai Parlament liberális többsége elindul egy konzervatív irányba.

Kiszelly Zoltán politológus véleménye szerint a háború mellett az a veszély is fenyeget bennünket, hogy a nemzetállamok elveszítik a szuverenitásukat, és a multicégek veszik át az irányítást. Miközben a világ kezd megvál-

tozni, Magyarország a keresztény nemzetállami politikájával kínál egy másik alternatívát.

Ezért támadják hazánkat több oldalról is. Miközben az ellenzék azt hangoztatja, hogy Magyarország elszigetelődik, például a béke kérdésében a magyar kormányhoz hasonlóan a világ kétharmada – élén Ferenc pápával – egyértelműen béketárgyalásokat sürget.

**Kiszelly Zoltán** a beszélgetés során hangsúlyozta: amikor Magyarország csatlakozott az Unióhoz, sokan azt remélték, hogy előbb-utóbb nálunk is olyan életszínvonal lesz, mint Ausztriában, Svédországban vagy Svájcban. Arról azonban hajlamosak vagyunk megfeledkezni, hogy ehhez nekünk olyan rendszereket kell kiépíteni, amit a svájciak, az osztrákok és a svédek negyven év alatt építettek ki, miközben nálunk kommunizmus volt.

– Arra van szükség, hogy ne menjen ki az országból a pénz, hanem patrióta gazdaságpolitikát folytassunk – mondta a politológus. Majd hozzátette: minden területen meg kell találnunk azokat az országokat, szövetségeket, amelyekkel együtt tudunk működni. Fontos látni, hogy a Magyarország által képviselt politika Európában az emberek között többségben van.

A továbbiakban az előadók még olyan lényeges kérdésekre tértek ki az est során, mint a klímaprobléma átpolitizálása, az energia-hordozók beszerzése és birtoklása terén történő, a nyilvánosság kizárásával végbemenő manipulációk. Majd a hátralevő időben a hallgatóság részéről érkezett kérdésekre válaszolva a beszélgetőpartnerek kiemelték a nevelés területén az egyházi iskolák jelentőségét, a stratégiai fontosságú hazai vízkincs megőrzésének és ideális hasznosításának kulcsszerepét, valamint a nagy ellenérzést keltő brüsszeli korrupciós ügyek esetében a szigorú szabályozás szükségességét.



# Civilek a pályán



A Kerkai Kör tagjait Harrach Péter és Rétvári Bence fogadta az Országházban

A Magyar Kereszténydemokrata Szövetség (MKDSZ) talaján létrejövő, nagyrészt fiatalokból álló Kerkai Kör tagjai parlamenti látogatáson vettek részt. *Harrach Péter*, a KDNP frakcióvezetője és az MKDSZ elnöke mellett *Rétvári Bence* kereszténydemokrata belügyminiszter-helyettes is fogadta őket. *Rétvári Bence* a saját hivatásáról, a politikusi pálya mai szépségeiről és nehézségeiről is őszintén beszélt a jelenlévőknek.

Szavai megerősítettek abban, amit már régóta érzek a politikával kapcsolatban: ez a pálya azoknak való, akik a közélet iránti általános érdeklődésen túl kifejezetten élvezik a küzdelmet, a szembesítést, a nem mindig – sőt általában nem – konstruktív vitákat. Ebből aztán további belátások is következtek az úgynevezett civil világra vonatkozóan. A katolikus egyház társadalmi tanításának kompendiuma világosan fogalmaz erről: „A civil társadalom a kulturális és közösségi kapcsolatok és források összessége, amely mind a politikai, mind a gazdasági környezettől viszonylagosan önálló (...) A civil társadalmat sajátos tervezési képesség jellemzi, amely kedvez a szabadabb és igazságosabb társadalmi együttélésnek, ahol a polgárok különféle csoportjai egyesülnek, és azon fáradoznak, hogy sajátos célkitűzéseket dolgozzanak ki, öntsenek formába, alapvető követeléseiknek nyomtétot kölcsönözzenek és indokolt érdekeiket védelmezzék.” (417–419). A kompendium ehhez még hozzáteszi, hogy a civil társadalom és a politikai közösségek, „bár összekapcsolódnak egymással és sokoldalúan függnek egymástól” (ez tulajdonképpen maga a szubszidiaritás, a kölcsönös kiegészítés elve), a civil társa-

dalom olyan értelemben elsődleges, hogy céljai egyetemesebbek, és a politikai közösség is belőlük válik ki, az ő szolgálatukra vállalkozik (a „szolgálat” itt természetesen keresztény felfogásban értendő). Az Egyház, vagyis a Krisztus-követők közössége a „társadalmi pluralizmus iránti elkötelezettségéből” (demokrácia) fakadóan maga is részt vesz mind a civil társadalom, mind pedig a politika alakításában, természetesen a *saját céljának* (a lelkek üdvössége) és *értékrendjének* (pl. a személy méltósága, szolidaritás, igazságosság) megfelelően. A keresztény, nemzeti civil szervezetek feltűnő sajátossága még, hogy kiterjedt tagsággal bírnak (pl. cserkészlet, hagyományörzők, Regnum Marianum, Kolping-mozgalom, Schönstadt stb.), szemben a gyakran eleve politikai célokra alakult baloldali (ál)civil szervezetekkel (amelyek gyakran már köszönőviszonyban sincsenek nagy múltú elődeikkel, a szakszervezeti mozgalmakkal). Itt szeretném megemlíteni az MKDSZ által évente kétszer a Parlament felsőházi termében megrendezésre kerülő Keresztény Civil Fórumot, amely épp az előbbi szervezetek hangját és jelenlétét hivatott erősíteni.

Az elméleti megfontolások után – amit igyekeztem lehetőség szerint rövidre szabni – vonjuk le a gyakorlati következtetéseket: az Egyház (vagy még konkrétan: a magyar egyház) társadalmi részvétele két pilléren nyugszik: a keresztény célokat és értékeket megjelenítő (sőt lehetőleg megvalósító) civil világon és az ezt támogató politikai közösségen. Az előbbi tágabb, az utóbbi szűkebb kör. Az, hogy ki melyikhez tartozik elsősorban, alkati kérdés – de használhatjuk a Bibliából, il-

letve a keresztény teológiából jól ismert „karizma” és „talentum” kifejezéseket is (amely isteni adományok felismeréséhez persze kellő önismeret is szükséges). A gyakorlati következtetések levonása után pedig tartsunk alapos önvizsgálatot mind egyéni, mind pedig közösségi szinten: 1. én melyik területen szolgálhatom jobban az Egyházat, milyen a lelki alkatom? 2. mennyire erős, mennyire kiterjedt jelenleg a keresztény civil világ? 3. hogyan működik és mennyire látja el feladatát a keresztény politikai közösség, természetesen a társadalmi realitások figyelembevételével?

A fentiek után ki kell még térnünk egy sajátosan mai jelenségre is: a politikai küzdelmekhez szorosan kapcsolódó, sokszor csak szervezetenként (és persze felhatalmazás tekintetében) elkülönülő „félcivilre”. Ne legyünk képmutatók: a politikai paletta minden szeletéhez tartoznak ilyenek, a baloldali-liberális ideológiák esetében pedig rendkívül erőteljes – a politikai napirendet alapvetően meghatározó – globális hálózatokat alkotnak (ENSZ, EU stb. egyes intézményei). Úgy gondolom, hogy a mai politikai küzdelmek természetéből következően a keresztény, nemzeti politikai erők sem nélkülözhetik ezt a „hibrid” tevékenységet (sőt, a jelentősége rohamléptékben növekszik), de a „valódi” civilek érdekében fontos lehet bizonyos elhatárolás is. Mi próbáljunk meg ezen a területen is nyíltabb sisakkal küzdeni, a víz alatti nemtelen rugdosódásokat pedig hagyjuk meg az ellenfeleinknek. Nem könnyű, de ez következik a keresztény, hívő világlátásból.

■ **Hojdák Gergely**

## Ismétel-e von der Leyen asszony?

Azt már tudjuk, hogy szeretne. Az európai bizottság elnökei többször kaptak két ciklusra megbízatást. Ellentétben az iskolával, az ismétlés itt nem bukás következménye, hanem épp a jó teljesítmény jutalma. A magam részéről nem igazán látom a jutalmazandó teljesítményt. Hogy az unió nincs jó állapotban, azt nem is az ismétlésben reménykedő elnök asszony korrupciógyanus sms-ügyleteivel magyarázom, hanem egy a bizottságból kiinduló és a parlamentben rosszúl végződő ügygel mutatom meg.

*Ylva Johansson* belügyi biztos megbízatása sok fontos területre kiterjed. Kiemelten szerepel benne a terrorizmus elleni fellépés, nemkülönben az unió külső határainak védelme, az embercsempészet felszámolása, üzleti modelljük ellehetetlenítése. A migráció kérdése külön pontként szerepel, és így szól: „*Új migrációs és menekültügyi paktum kidolgozása, a külső határok megerősítése, a menekültügyi, visszafogadási és visszatérési szabályok reformja, az integráció előmozdítása és az EU-ba vezető valódi legális utak biztosítása a nemzetközi védelemre szorulóknak letelepítésével és munkalehetőségek felajánlásával szakképzett munkavállalóknak.*”

Ha a biztos asszony mérleget készít arról, hogy mit valósított meg mindebből, nincs sok dicsekedni valója. Az új migrációs és menekültügyi paktum javaslata elkészült ugyan, de finoman szólva is mérsékelt lelkesedést váltott ki, úgy vélem, hogy a választásokig már nem is születik meg.

Johansson biztos asszony a minap arról nyilatkozott, hogy Európának (azaz az uniónak) évi egymillió legális bevándorlóra van szüksége. Kijelentése többeket felhábo-

rított. Tom Vandendriessche belga EP-képviselő szerint a biztos azt akarja, hogy Európán kívüli népek lépjenek a zsugorodó európai népek helyébe. Ez voltaképp újránépesítést jelent, mondta.

Az ügyből vihar lett, amit nem a biztos javaslata, hanem Tom Vandendriessche kijelentése váltott ki. A képviselő ellen eljárás indult, ami végül a parlament elnökétől kapott megrovással végződött.

Szomorú vagy talán inkább nevetséges, hogy bár Vandendriessche álláspontját nem tudták cáfolni, ezért szóhasználatáért ítélték el. Az általa használt szavak némelyeket Európa történelmének legsötétebb korszakára emlékeztettek, ez volt a bűne. Mellébeszélés. Nem az a kérdés, hogy valakit a nemzetiszocialistákra emlékezteti-e egy-egy kifejezés, hanem az, hogy igazat mondott-e a képviselő, vagy sem. Az évi egymillió bevándorló képes-e megváltoztatni Európa kulturális arculatát? Képes-e az identitásában meggyengült európai ember integrálni a bevándorlókat, vagy épp fordítva, az európaiak fognak integrálódni hozzájuk?

Tény, hogy bár azoknak, akik elítélik a nyakló nélküli bevándorlást, és akiket mindez a népvándorlásra emlékeztet, s az unió jövőjét – ha gyökeres változás nem lesz – a Római Birodalom pusztulásával állítják párhuzamba, még nincsenek többségben a tagállamokban. Számuk, politikai erejük azonban szemmel láthatóan nő. Táborukat nem kis mértékben erősítik az alapjaiban elhibázott brüsszeli politikák, például a mezőgazdaság terén, és az emiatt kirobbant tüntetések ügyetlen kezelése.

Fontosak lesznek az idej európai választások. Soha ilyen, a polgárok életét komolyan befolyásoló ügyről nem kellett európai szinten dönteni. Ezért remélem, hogy a választási részvétel nagyobb lesz a szokottnál, s azt is, hogy a se hús, se hal középpártok meggyengülve, a valós kérdéseket felvetők (mint a bevándorlás, határok védelme, a tagállamok szuverenitása, a lelkiismereti és szólásszabadság, a család) megerősödve kerülnek ki a választásokból. Az Európai Néppárt meggyengül, de a közvélemény-kutatások szerint továbbra is a legnagyobb frakció lehet. Ez von der Leyennek esély, de nem garancia.

■ **Surján László**

A szerző a KDNP tiszteletbeli elnöke, az Európai Parlament korábbi alelnöke

# Erősödhet a jobboldal Európában az EP-választáson

## Kereszténydemokrata Est volt Martonvásáron Navracsics Tiborral és Harrach Péterrel

Nagyon sokan voltak kíváncsiak, teljes teltház fogadta a KDNP parlamenti képviselőcsoportjának politikusait, Navracsics Tibor közigazgatási és területfejlesztési minisztert és Harrach Pétert, a párt frakcióvezető-helyettesét a Martonvásári Polgári–Kereszténydemokrata Est keretében rendezett beszélgetésen. A területfejlesztés aktuális kérdései mellett az önkormányzati és az európai parlamenti voksolások is napirenden szerepeltek.

– Az önkormányzati választásokon azt szeretném, hogy minden város, minden falu olyan polgármestert és képviselőket kapjon, amelyet szeretne. Számomra az a legfontosabb, hogy a települések boldogok legyenek! – jelentette ki a közigazgatási és területfejlesztési miniszter a Fejér vármegyei Martonvásáron. Hozzátette: természetesen örülne, ha a Fidesz–KDNP megerősítene pozícióját, ám a megyei jogú városoknál, sőt a járásszékhelyeken is szoros versenyre számít a polgármesterjelöltek között.

Navracsics Tibor a pódiumbeszélgetésmoderátora, Horváth Bálint alpolgármester kérdésére válaszolva kulcsfontosságúnak nevezte az európai parlamenti választásokat is, mert mint fogalmazott, bár az Európai Néppárt (EPP) az elmúlt években szemmel láthatóan átalakult és világnézeti tartalmában távolabb került az alapító kereszténydemokrata politikusok értékeitől, még mindig meghatározó erő az európai politikában, éppen ezért a KDNP küldetésének érzi a magyarok jelenlétének megerősítését.

A KDNP célja, hogy a pártcsalád ne oldódjon fel egy liberális-szocialista maszlagban, hanem visszataláljon az eredeti értékrendjéhez, mely így jellemezhető: Isten, haza és szabadság. Hangsúlyozta, hogy egy olyan sikeres európai közösségben hisz, amely a keresztény kultúra alappilléreire támaszkodik. Véleménye szerint a jobboldal megerősödve jöhet ki az EP-választásokból, azaz az Európai



Navracsics Tibor

Parlamentben egy erősebb jobboldali jelenlétet prognosztizál.

Harrach Péter, a KDNP frakcióvezető-helyettese a társadalmat alkotó közösségek – a család, az egyházi közösség és a nemzet – fontosságáról beszélt, melyek veszélyben vannak, hiszen többen a hagyományos értékeket őrző családok, a normákat adó egyházak és a függetlenségüket védő nemzetek ellen dolgoznak. Kiemelte: amikor Európában gondolkodnak, akkor a keresztény kultúra, a közösségek megerősítésében gondolkodnak, és nem Európai Egyesült Államokban, hanem a szabad nemzetek szövetségében, ahogy azt az alapítók anno elképzelték.

Tessely Zoltán, a Fidesz–

KDNP országgyűlési képviselője elismeréssel beszélt a meghívott Navracsics Tiborról és Harrach Péterrel, akikről – mint fogalmazott –, csak tanulhatott az évek alatt. Mindemellett fontos bejelentést is tett Martonvásárral kapcsolatban. Egyrészt méltatta a regnáló polgármestert, Szabó Tibort, akinek elvülhetetlen érdemei vannak a vidéki város több mint egy évtizedes fejlődésében, másrészt támogatásáról biztosította Horváth Bálint jelenlegi alpolgármestert, ugyanis ő veszi át a stafétát Szabó Tibor városvezetőtől, és elindul a június 9-i önkormányzati választáson a Fidesz–KDNP és a Martonvásári Polgári Összefogás Egyesület jelöltjeként.

■ **Hazánk – Feol.hu.**



# Pungor Ernő szellemi öröksége a mai napig él

„Az Egyetem célja olyan tudással és készségekkel felruházni a hallgatókat, amelyek segítségével egy életen át meg fogják érteni az újat, a jobbat és lépést tudnak tartani a változásokkal.”

**Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Professzor Úr! Kedves Családtagok! Tisztelt Hölgyeim és Uraim!**

Az imént idézett gondolat híven tükrözi azt a szellemiséget, amely végigkísérte professzor- és miniszter-társam, Pungor Ernő sokszor küzdelmes, ugyanakkor rendkívül sikeres életpályáját. Hudecz Ferenc professzor úr felidézte számunkra a Vasszécsenyből, de leginkább a Szombathelyi Faludi Ferenc Gimnáziumból a Magyar Tudományos Akadémiára vezető, a kezdetektől Groó Gyula professzor úr által egyengetett utat és az annak legfontosabb állomásait jelentő szakmai és tudományos eredményeket.

Pungor Ernő számára mindig is maga az ember, a tudomány, az egyetem, de főként a kutatás és a fejlesztés, a kutatóintézetek világa jelentette azt a helyet, ahol otthon érezte magát, ugyanakkor nemcsak a tudományos megismerés és megértés, hanem az emberi kapcsolatok bővítése, a kutatási eredmények alkalmazása is élénken foglalkoztatta.

Így lett a rendszerváltást követően az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság, valamint az Országos Atomenergia Bizottság, majd 1992 és 1994 között a Magyar Űrkutatási Tanács elnöke és így kapcsolódott be a politikába előbb címzetes államtitkárként, majd a tudományokkal, a kutatással foglalkozó tárca nélküli miniszterként.

Ekkor kerültünk szorosabb munkakapcsolatba, miközben

a műszaki felsőoktatásban eltöltött hosszú évek során is már több alkalommal találkoztunk, s nemcsak szűken vett szakmai-tudományos, hanem valódi emberi beszélgetéseket is folytattunk egymással.

Ekkor ismertem meg, hogy Professzor úr kutatási területe mellett széleskörű humán műveltséggel rendelkező, rendkívül olvasott ember, és ekkor döbbentem rá arra is, hogy egymáshoz közelállóan látjuk és értékeljük a világot, az abban végbemenő eseményeket.

A 90-es évek elején kezdődő munkánkban az is közös volt, hogy magam is jelentős mértékben támaszkodtam a műszaki felsőoktatásban, illetve az ahhoz szorosan kapcsolódó iparágakban meglévő ismereteimre, kapcsolataimra.

Egyik első közös előadásunkra a második Magyar Minőségi Héten került sor, melyet még számos követett. Külön ki kell emeljem az 1993 és 1994 közötti németországi útjainkat, melyek elsődleges célja az új ipar- és energiapolitika, valamint az új típusú kutatóintézeti hálózatok bemutatása, és a német működőtoke bevonása volt.

Olyan energiapolitikával jelentkezünk, amelyikben a magyar dominancia egyértelműen megmaradt volna és a forrásbevonás révén lehetőség adódott volna a szükséges fejlesztések végrehajtására is. 20% kivásárlás, 20% tökeemelés, ami a tulajdon egyharmadának megszerzését jelentette volna, magyar menedzsmentjogok biztosítása mellett.

Mindezt 1994 áprilisában a Hannoveri Vásárban tartott előadásainkkal is megerősítettük, és az eseményt záró rendkívül sikeres fogadást követően joggal

reménykedtünk benne, hogy jó úton járunk és a magyar érdekeknek megfelelően sikerül modernizálnunk a hazai kutatást és fejlesztést, az ipart és az energiaszolgáltatást.

És ez csupán egyetlen szegmense volt a magyar gazdaság teljeskörű átalakításának, annak a folyamatnak, mely piacgazdasági körülmények között kívánta működő- és versenyképessé tenni hazánkat. Ebben a rendkívüli feladatban szükség volt az Antall-, illetve a Boross-kormányban jelenlévő műszaki, gazdasági értelmiségnek a cselekvést merészen felvállaló szemléletmódjára. Kádár Béla, Pungor Ernő, Szabó Iván és jómagam képviseltük ezt a világlátást, sokszor más miniszter-társakkal szemben is. Utólag visszatekintve nem állíthatom, hogy a „kamikaze kormányunk”, ahogy Antall József miniszterelnök úr fogalmazta, hibátlanul teljesített volna, de a hazai ipar megmentése és azzal összefüggésben a kutatás-fejlesztés területén elért új eredményeinkre mind a mai napig büszkén tekinthetünk vissza.

Minisztersége idején Pungor Ernő emberi és szakmai tekintélyével, a tudományos szervezetekben kifejtett tevékenységével, széles körű kapcsolataival nem csak ahhoz járult hozzá, hogy a magyar kutatók bekapcsolódjanak a tudomány nemzetközi vérkeringésébe, hanem ahhoz is, hogy a magyar ipar újra fejlődő pályára álljon. A Cern-be, az Űrkutatási Bizottságba is beléptette Magyarországot, az alkalmazott kutatások területén pedig a német Freunhofer Intézetek mintájára elindította a Bay Zoltán-intézetek létrehozását.

Pungor Ernő minisztersége alatt sem hagyott fel a tudomány

művelésével, így könnyű volt visszatérnie újra a tudomány világába. 1994-től a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatóintézet főigazgatójaként dolgozott, illetve nyugdíjas egyetemi tanárként segítette a jövő műszaki értelmiségének felemelkedését. Nemcsak kutató, hanem a munkatársait és a tehetséget becsülő, a fiatalok előmenetelét segítő tanár volt. Olyan ember, aki mindig, mindenkiel szemmagasságba tudott kerülni, akinek ajtaja mindig nyitva állt a tanácsot, segítséget kérők előtt.

Életutunk az 1994-es választásokat követően kissé eltávolodott, hiszen Pungor professzor úr számára a politika csak egy fontos kitérő volt a tudományos életből, míg számomra a folytatást jelentette, még akkor is, ha mind a mai napig magam sem tudtam és nem is akartam elszakadni az egyetem világától.

Pungor Ernő sokszor hangoztatta, hogy nem szereti, ha tudósoknak nevezik, mert szerinte „tudós az, aki már meghalt, a többiek csak kutatók”. A tudós kifejezést ugyanis statikus fogalomnak tartotta, míg a kutatót dinamikusnak, folyamatosan fejlődőnek, szellemileg gyarapodónak. Az oktatásban is a kutatást tartotta elsődlegesnek, de világosan láthatóan már életében közmegebecsült tudóssá vált.

Ennek szellemében élt és dolgozott, egészen addig, amíg a Jóisten magához nem szólította, s így az Ő mértékével is igazi, nagy léptékű tudóssá vált.

Tudományos eredményei és ránk hagyott szellemi öröksége azonban mind a mai napig él, velünk van és gyarapszik a Bay Zoltán Intézet, valamint a róla elnevezett Pungor Ernő-díj által is.

Professzor úr, Miniszter úr! Ott fenn, a Jóisten nagy egyetemén és kutatóintézetében is dolgozz a tőled megszokott alaposággal, figyelj ránk és segíts minket abban, hogy utat ne tévesszünk.

■ **Latorcai János**

*A szerző az Országgyűlés alelnöke, a KDNP Országos Választmányának elnöke, az Antall- és Boross-kormány ipari és kereskedelmi minisztere (1993-94). A beszéd 2024. március 1-jén hangzott el a Fiúmei Úti Nemzeti Sírkerthben a Nemzeti Örökség Intézete által szervezett megemlékezésen*

**Pungor Ernő** (1923-2007) tudományos pályafutásának fontos állomása volt, amikor 1976-ban a Magyar Tudományos Akadémia tagjává választották. Székfoglalója témája a műszeres elemzés volt. Több könyve és 1000-nél is több tudományos publikációja jelent meg, találmányainak száma 100 körülire tehető. A rendszerváltás után 1990 és 1994 között az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottságot (OMFB) vezető tárca nélküli miniszterként tagja volt az

Antall-, majd a Boross-kormányának is (1990 és 1994 között). Ezt követően a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány intézet-hálózatának tudományszervezője volt: 1994-2001-ig főigazgatója, 2002-től haláláig pedig főtanácsadója. Az intézetegyüttes azóta is működik, jelenleg Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Közhasznú Nonprofit Kft. név alatt. Pungor Ernő kutatói munkásságát hazánkban számos kitüntetéssel ismerték el: Akadémiai Aranyéremmel

(1988), Gábor Dénes díjjal (1995), a Magyar Köztársasági Érdemrend közép- és nagykeresztjével (1998, 2003) és Magyar Örökség Díjjal (2003). Büszke volt arra, hogy szülőfaluja, Vasszécseny díszpolgára lehetett. Emlékének méltó megőrzése érdekében 2008 óta minden évben Pungor Ernő-díjjal ismerik el a kémiai tudományos kutatások terén kimagasló érdemeket szerzett 45 év alatti kutatók, szakemberek munkáját.



# Ötven éve hunyt el a legnagyobb magyar kereszténydemokrata politikus, Barankovics István



*„A keresztény ember nemcsak a saját személyes üdvösségén köteles munkálkodni, hanem rész kell vennie a társadalom megváltásának művében”*

(Barankovics István)

## Tisztelt Elnök Úr, Tisztelt Ház!

Ötven évvel ezelőtt, 1974. március 13-án, emigrációba kényszerülve, New York-ban hunyt el a modern magyar kereszténydemokrácia legnagyobb személyisége, Barankovics István. Nem csupán illő, de kötelességünk is megemlékezni róla e falak között, ahol a keresztény magyar jövőért vívta heroikus küzdelmét.

A katolikus egyház társadalmi tanításának fundamentumán álló hitvalló kereszténység, megkérdőjelezhetetlen nemzethűség és demokratikus elkötelezettség adta meg karakterét.

Barankovics István nyelvezetét, nemzetfelfogását Szabó Dezső ihlette és formálta, míg politikai gondolkodását az Anyaszentegyház szociális tanítása, illetve annak magyarországi hírnökei: Giesswein Sándor és Prohászka Ottokár.

1943-tól a Magyar Nemzet főszerkesztőjeként a lapot a nem-

zetiszocialista ideológiával szembeni szellemi ellenállás egyik központjává tette. A náciizmussal szembeállva a keresztény politika természetéről a következőképp gondolkodott: „Határozottan elutasítjuk a náciizmussá fajult, túlértékelt faji gondolatot. (...) Magyarok maradván Európában, és európainak lenni itthon – ez a mi nacionalizmusunk credoja.”

A háború után a faji szocializmust az osztályszocializmus követte. Mindazonáltal felcsillant a remény, és Barankovics lehetett volna a magyar Adenauer. Az 1947. augusztusi nemzetgyűlési választásokat Barankovics pártja megnyerte, de a kommunisták százezres nagyságú kékcédulás választási csalást követtek el. A kommunista diktatúra egyre fojtogatóbb szorítására válaszolva Barankovics a győri kiáltványban fogalmazza meg a kereszténydemokrata párt programját: „Programunk: a legbiztosabb és legszeleesebb emberi jog. A legteljesebb szociális igazságosság és a legnagyobb szabadság, a természetfelettség többlettel. (...) A kereszténység nem mindenki számára kötelező hit ugyan, de mindenki

számára erkölcsi és kulturális érték. (...) Nem csak hitrendszer, hanem egyben világnézet, azaz részleteiben kidolgozott kulturális szemlélet és társadalomtudomány is, amely gyakorlati útmutatást jelent a társadalmi és gazdasági élet számtalan területén. Igazságtalan volna tehát a politikai érvényesülés jogát éppen a keresztény világnézettől megtagadni.”

Barankovics parlamenti szereplésének, de talán közéleti pályafutásának is legmesteribb beszédét 1948. június 16-án, az egyházi iskolákat államosító törvényjavaslat ellen tartotta. Ebben kifejtette, hogy az egyház nem csupán liturgikus, hanem belső természete és lényege szerint kultúregyház is. A vallásszabadság joga tehát nem merül ki az istentiszteletek és szentmisék megtartásának jogában. A katolikus egyház sohasem adta hozzájárulását ahhoz, hogy mintegy internálják a templomokba és beszorítsák a sekrestyébe.

1948 végére a kereszténydemokrácia és a kereszténydemokrata politikusok pusztá létezése is veszélybe került. Barankovics kitarított, ameddig kitarthatott. 1949 februárjában, a Mindszenty-per árnyékában azonban nyilvánva-

lóna vált: nincs tovább. Rákosi Mátyás maga szólította fel pártjának feloszlására, egyben annak kimondására, hogy a Demokrata Néppárt antidemokratikus és néppellenes politikát folytatott. Barankovics ehhez nem asszisztált. Rákosi figyelmeztetésére, hogy: „Nincs tisztában a helyzetével!”, így válaszolt: „Tudom, hogy csak a lét és a becsület között van választásom, de a becsületet választom.”

És mielőtt elindult volna emigrációjába, ezt írja naplójába: „Emigrációba nem megy az ember, hanem kényszerül.” Pártját – gondolva a jövőre – nem feloszlatta, hanem csak felfüggesztette annak működését.

Egy szál aktatáskával ment a zöldségtáron át, a bizonytalanságba. Negyvenkét éves volt. Életének hátralévő 26 évében az Egyesült Államokban, emigrációban folytatta a munkát. Nem az emigráció szervezését tekintette fő feladatának, hanem a szellemi iránymutatást: előadásokat tartott, tanulmányokat írt.

Dacára Mindszenty József bíborossal való személyes ellentétének, Barankovics a hercegprímás jelentőségéről a következőképp nyilatkozott: „A fogoly és az azilumban élő Mindszenty bíboros az aktív egyházi ellenállás világszimbóluma.”

1974. március 13-án, 67 éves korában hunyt el. 2001 decemberében hazahoztuk a New York-i szegénytemetőből, és immáron magyar földben, a Fiumei úti Nemzeti Sírkertben lelte meg végső nyughelyét, egykori frakcióársai körében.

Adja Isten, hogy hűségeseink maradjunk örökségéhez!

## ■ Semjén Zsolt

Magyarország miniszterelnök-helyettese, a Kereszténydemokrata Néppárt elnöke az Országgyűlés 2024. március 4-ei ülésén ezzel a napirend előtti felszólalásával emlékezett meg Barankovics Istvánról, a Demokrata Néppárt egykori főtűtkáráról, lapunk alapító főszerkesztőjéről

# Isépy Tamás politikai öröksége

A száz éve született kereszténydemokrata politikus újkori reneszánsz ember volt



Szinte napra pontosan száz évvel ezelőtt született Isépy Tamás, a sokak által csak reneszánsz emberként emlegetett, széles körű műveltségéről ismert kereszténydemokrata politikus, aki egyik legkedvesebb írójához, Márai Sándorhoz hasonlóan kénytelen volt megélni a polgári létforma hanyatlását, ugyanakkor számára megadatott, hogy szülőföldjén részt vegyen annak újjáélesztésében. Isépy Tamás polgár volt a szó szoros, mondhatjuk klasszikus értelmében, nemzeti-keresztény világnézeti és erkölcsi meggyőződéssel. Polgár volt nemcsak a (jelenleg Szlovákiához tartozó) barancsi szülőházban, nemcsak a főváros jogi egyetemén, nemcsak a miskolci ügyvédi kamarában, hanem a hortobágyi kitelepítés idején is, olyan körülmények között, ahol nemhogy polgárnak, még embernek is nehéz volt megmaradni.

1952. június 25-én – mivel

korábban politikai ügyekben is ellátott védelmet – mint „fasiszta, klerikális ügyvédet” és „osztályidegent” hurcolták el a kommunista pribékek. A polgári létformához és életstílushoz

## Isépy Tamás tudását és felkészültségét pártállástól és világnézettől függetlenül elismerték.

szükséges anyagi függetlenségét Hortobágy–Borsótanyán ugyan elvesztette, de az erkölcsi normák tiszteletét, szellemi függetlenségét, kulturális érdeklődését,

türelmét, megértését és örök optimizmusát képes volt megőrizni. Képes volt ilyen körülmények között is meglátni a világban a szépet és derűsen tekinteni a jövőbe. A hortobágyi napfélkeltét – ami-

zeti jelenségei közé sorolta. A juhdodályok árnyékában ismerte meg feleségét, Dadányi Máriát, akitől három lánya született, s aki hű és segítő társa volt egészen az 1990-ben bekövetkezett haláláig.

Az 1990-es esztendő azonban nemcsak tragédiát, hanem lehetőséget is jelentett a keresztényszociális, kereszténydemokrata eszméket, a Barankovics István által fémjelzett politikát már fiatal ügyvédként megismerő és a politikával a világháborút követően is kacérkodó, de a kommunista előretörés miatt attól visszalépő Isépy Tamás számára.

A rendszerváltoztatást megelőző idők válságában Isépy Tamás felismerte, hogy a kommunista világnézet egyetlen alternatívája az ember személyiségének tiszteletét előtérbe állító, a keresztény eszmeiséget magába foglaló világnézet, mely – bármennyire vitatják is – nem tör kizárólagosságra, hanem nyitott és befogadó,



az osztályharc helyett a társadalmi békét és az ellentétek kölcsönös feloldását hirdeti.

Ez az eszme számára egyértelműen a gyakorlati kereszténydemokrata politikában öltött testet. Ahogy fogalmazta: a kereszténydemokrácia valójában hagyományos értékeket, kipróbált elveket és Európában sikeresnek bizonyult politikai gyakorlatot jelent. Vallotta, hogy a közjó tisztelete, a szociális érzékenység vagy a szociális piacgazdaság igénye nem teológusi vagy közgazdasági erény, hanem a kereszténydemokrácia alapvető értékeinek megjelenítése, melyeknek mindig összhangban kell lenniük az egyházak társadalmi tanításával.

Ez utóbbira Isépy Tamás is rendkívüli módon támaszkodott gyakorlati politikája során, akár csak kereszténydemokrata példaképeire, Konrad Adenauerre és Robert Schumanra. A nemzeti eszme iránti harcos kiállását ugyanakkor sokkal inkább – egy általa szintén nagyra becsült politikus – De Gaulle tábornok szellemi hagyatékából merítette. Mindezekre rendkívüli szükség volt a rendszerváltoztatást követő zavaros időkben: egyszerre kellett irányt mutatni és a célokért megküzdeni!

Isépy Tamás az 1990-es és az 1994-es országgyűlési választáson a Kereszténydemokrata Néppárt listájáról jutott a parlamentbe. 1990-től 1994-ig az Igazságügyi Minisztérium politikai államtitkára volt. Szinte a rendszerváltoztatás teljes jogalkotása átment a keze alatt – az alkotmánymódosítástól a komplett igazságszolgáltatási reformcsomagon át a kárpótlási törvényig. Egyik legnagyobb sikerének mégis az egyházak ingatlanrendezési törvényét tartotta, amelynek köszönhetően egyházi iskolák száza alakulhattak, a különböző felekezetek visszakaphatták ingatlanjaikat. Ez utóbbi kapcsán is ádáz vitákat folytatott az akkori ellenzakkal, főként a szabad demokráciákkal.

Tudását és felkészültségét pártállástól és világnézettől függetlenül elismerték. Kiváló debattőr volt, aki ellenfeleit sohasem becsülte le, minden személyes párbajra igyekezett a legalaposabban felkészülni. Kemény és célratörő volt vita közben, de soha nem ment fejfel a falnak, mert tudatá-

ban volt, hogy az esetek többségében – saját szövegeivel élve – kis felemelkedettséget követően láthatóvá válik, hogy egy probléma jobbról és balról is megkerülhető.

Számtalan csatát így nyert meg: kilátástalan perek megoldása, kétharmados törvények elfogadtatása kötődik a nevéhez. Kereszténydemokrataként vallotta, hogy maradandót csak szilárd elvi alapokon, de észszerű kompromisszumokkal lehet teremteni. Az észszerű kompromisszumok megkötéséhez – meglátása szerint – a másik tárgyaló fél tisztelete és megértése létfontosságú. Isépy Tamás mindig mindenkiben meglátta az embert és mindenkivel szemmagasságba tudott kerülni.

## A szó igaz értelmében humanista volt, igazi kereszténydemokrata politikus, államférfi.

Ez biztosította számára, hogy élete legnagyobb konfliktusait is fel tudta oldani. Ezek közé tartozott az 1994–1998-as parlamenti ciklus, melynek csupán a kezdete volt a KDNP ellenzékbe kerülése. 1995-től kezdődően még frakcióvezetőként próbálta megvédeni az Antall-, majd a Boross-kormány által elért eredményeket, miközben a párt egyben tartásáért is küzdenie kellett.

A KDNP-n belüli feszültségek élesedése és a tagság kettészakadása nemcsak a párt, hanem a hazai kereszténydemokrata hagyomány megszűnésével fenyegetett. Ahogy annak idején ő maga fogalmazta: két vonal és stílus küzdelme zajlik. Az egyik oldalon egy egyszínű, kirekesztő és álradiális populista párt jövőképét vázolták fel, míg a másik oldal egy nyitottan befogadó, a társadalom kérdéseire megvalósítható programmal felelő, jövőt biztosító Kereszténydemokrata

Néppárt körvonalazódik.

Jómagam Isépy Tamással közös szellemi platformot képviselve vettem részt ebben a hosszan elhúzódó küzdelemben, melyben rendkívüli segítségünkre volt Varga Laci bátyám és kiemelten Rubovszky György képviselőtársunk, aki hosszas bírósági eljárás eredményeként elérte azokat a célokat, amiket Isépy Tamás megfogalmazott. A belső harcok nem kedveztek a KDNP társadalmi támogatottságának, így a párt az 1998-as országgyűlési választásokon nem érte el a bejutáshoz szükséges öt százalékot. Addigra azonban mi már a Fidesz képviselőcsoportjában folytattuk munkánkat. Isépy Tamás már ekkor sejtette, de a polgári oldal 2002-

deztethető az egyik legfontosabb eredményünk: a kereszténydemokrata elvi, erkölcsi alapokon nyugvó családtámogatási rendszer és a nemzet határokön átvívelő egyesítése is.

További rendkívül fontos eredményünk, hogy ma már természetes szövetségesként tekint az egyházakra a magyar állam. Kölcsonósen felismertük, hogy csak és kizárólag együtt tudjuk ápolni, és ha a szükség úgy hozza, megvédeni hazánk keresztény kulturális örökségét.

Igyekszünk mindent megtenni annak érdekében, hogy az egyházak a hitéleten túl újra betölthessék hagyományos társadalmi szerepüket mind az oktatásban, mind a szociális ellátásban. Mindennek a kiindulópontjánál az 1990-es évek elején ott volt Isépy Tamás, de atyai jóbarátom ezeket az eredményeket már sajnos nem élhette meg.

Az Úr hosszú és súlyos betegséget követően, 80. születésnapja után magához szólította. Jókedvét és humorát azonban az utolsó pillanatig megőrizte. Jubileumi születésnapjához közeledve, amikor arról kérdeztem, hogy miként köszöntsem, mit emeljek ki életéből, csak ennyit mondott: „Mondd azt, hogy Isépy Tamás előtt fényes múlt áll.”

Isépy Tamást sokan újkori reneszánsz embernek tartották, magam is így láttam, hiszen nemcsak jogász és politikus volt, hanem a művészetek lelkes, hozzáértő és szakképzett rajongója is. Széles látókörű, rendkívül olvasott ember volt, hatalmas könyvtárral, melyben a politikatörténet kiválóan megfér a zeneelméleti és képzőművészeti kiadványokkal. De az igazi szerelem számára mégis a színház volt. E téren szinte „mindenevő” volt, fanyalgás nélkül bármilyen előadás igazi csemegéjét jelentett számára.

A szó igaz értelmében humanista volt, igazi kereszténydemokrata politikus, államférfi. Egy személyben képviselte azt a nemzeti–keresztény polgárságot, melyet el akart törölni a kommunizmus, és egyike volt azoknak, akik átmentették azt a rendszerváltoztatással és örökül hagyták valamennyiünk, egész politikai közösségünk számára.

■ **Latorcai János**

*A szerző az Országgyűlés alelnöke, a KDNP Országos Választmányának elnöke*

## Gyümölcsfa-ültetéssel teremtett világunk védelmében

„Ültessünk, hogy élhessünk!” címmel indított országos faültetési programsorozatot a Kereszténydemokrata Néppárt. Az akció célja, hogy felhívja a figyelmet teremtett világunk védelmére, a fenntarthatóság fontosságára és hogy valódi cselekvésre készítse az embereket, közösséget építve ezzel. Minden vármegyében több helyszínen is sor kerül faültetésekre a KDNP országos és helyi politikusainak, valamint a párt tagjainak, szimpatizánsainak részvételével.

### A teremtett világ védelme és fenntarthatósága közösségi ügy

Fülöp Attila, a Belügyminisztérium gondoskodáspolitikáért felelős államtitkára a *Szeged Kiskundorozsma* városrészében szervezett faültetés alkalmával úgy fogalmazott, a teremtésnek az ember ugyanúgy részese, mint a természet, és az embernek nemcsak a szabadság adatott meg, hanem a felelősség is, amellyel tennie kell a természetért. Leszögezte: „a teremtésvédelem nem egy harcos ideológia, hanem egy természetes, felelős viselkedése az embernek”.

Az államtitkár emlékeztetett arra, hogy a Kereszténydemokrata Néppárt korábban is elindított hasonló programsorozatokat, amelyekkel a „nem élő környezet megújítására és karbantartására” hívta fel a figyelmet. Példaként megemlítette a „Fogadj örökbe egy keresztet!” és az „Allíts egy keresztet a békéért!” nevű kezdeményezéseket.

Ruzsa Roland szegedi KDNP-s önkormányzati képviselő elmondta: bízik abban, hogy a jövőben még több település csatlakozik a programhoz.

„Fontosnak tartjuk, hogy ne tűnjenek el az őshonos gyümölcsfák még a városok és a települések köztereiről sem, hanem bárki, aki itt megfordul – legyen akár idős, akár fiatal – képletesen és szó szerint is láthassa majd ennek a faültetésnek a gyümölcsét” – tette hozzá Haág Zalán, a KDNP szegedi elnöke, közgyűlési frakcióvezető.

A faültetési akció első állomásán tíz gyümölcsfát – meggy-, cseresznye- és barackfát – ültettek el Szeged-Kiskundorozsmán, a Hősök ligetében, majd két másik Csongrád-Csanád vármegyei



helyszínen – Makón és Csengelén – is ültettek fákat.

### Az ember alkotókészségével gazdagíthatja is környezetét

Harrach Péter a Tolna vármegyei Udvariban tartott faültetésen kiemelte, hogy a kereszténydemokratáknak fontos a teremtésvédelem, a világot abban az állapotban szeretnék továbbadni, amelyben megörököltük. „Az ember része a világnak, egyúttal gazdája is. Ez azt jelenti, hogy az ember beleviszi a tehetségét, szorgalmát, szándékát a világba, tovább fejleszti, hogy alkotó készségével gazdagítsa” – fogalmazott. Ez példát jelent a gyerekeinknek is – tette hozzá.

A politikus arról is beszélt, hogy a trianoni békediktátum előtti Magyarország területének 26 százaléka volt erdő, a „csonkolás” után ez 12 százalékra csökkent. Már akkor nagy igény volt az erdőtelepítésre, amely a gazdasági válság és a második világháború alatt visszaszorult, de később folytatódott. Mára eljuttunk oda, hogy az ország területének 22 százaléka erdő, „a cél

a Trianon előtti állapot elérése és meghaladása” – jelentette ki.

A mostani akció részeként a 290 lakosú községben 16 gyümölcsfát ültettek el. Orbán Attila, a KDNP Tolna vármegyei elnöke, a vármegyei közgyűlés alelnöke a rendezvényen elmondta: a pártnak 30 polgármester- és képviselőjelöltje van a vármegyében. „A faültetés azt is jelenti, hogy a közösségünk munkája egyre több gyümölcsöt terem majd” – jegyezte meg.

### A júniusi választásokon a sötétség erői ellen küzdünk

Vejkey Imre a KDNP Ültessünk, hogy élhessünk! faültetési akciójának kalaznói állomásán – melyen a párt 14 képviselő- és polgármesterjelöltje jelent meg –, hangsúlyozta: a magyar kormány hisz abban, amit Robert Schuman, az európai integráció úttörője mondott, hogy „Európa keresztény lesz, vagy nem lesz”.

„Tegyük meg mindent azért, hogy az európai uniós és önkormányzati választásokon újra a világosság erői győzzenek, éppúgy, mint 2022. április 3-án, amikor az

országgyűlési választáson az Isten, hazá, család hármasság győzött!” – jelentette ki.

Orbán Attila hozzátette: aki fát ültet, az hisz abban, hogy gyerekeinek, unokáinak, a jövőnek dolgozik.

### A faültetéssel a jövő nemzedékét szolgáljuk

A KDNP parlamenti frakcióvezetője a program miskolci állomásán (lásd képünkön) elmondta: a teremtett világ védelméért indított kampány hosszú távú gondolkodást jelent a KDNP részéről. Fontos, hogy az emberek ne csak elvegyék a Föld által nyújtott javakat, hanem ápolják, nemesítsék és gazdagítsák a bolygót – emelte ki Simicskó István (a képen balra). Szerinte lényeges, hogy „adjunk vissza a Teremtőnek ilyen módon is, és adjunk a jövőnek, adjunk a gyermekeinknek, unokáinknak, hogy valóban hosszú távon tervezhessenek ezen a bolygón”.

A frakcióvezető úgy fogalmazott, a faültetés szimbolikus dolog, de ha sokan cselekszenek hasonlóképpen, akkor ezzel az „apró, de fontos” cselekedettel az emberek tettek valamit a jövőért és szülőföldjükért.

Molnár Péter, a KDNP városi elnöke és frakcióvezetője (képünk előterében jobbra) rámutatott, „teremtésvédelemben” gondolkodnak, ami a környezet megóvását jelenti. Elmondta: Bodótőn tíz gyümölcsfát ültettek el, hat szilva- és négy cseresznyefát. Hozzátette, a kereszténydemokraták a vármegye több pontján is terveznek faültetést.

Csiba Gábor, a KDNP Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei elnöke elmondta, a faültetési kampány a vármegye összes községét, városát és faluját érintheti, és bízik abban, hogy a fákat megfelelően gondozzák majd, így azokról lesz mit szüretelni.

■ Hazánk-összeállítás